

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/252/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

60/2015. számú (II. 26.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2014. március 27-én előterjesztett **panaszát** a 2015. február 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2014. március 27-én a * Rendőrkapitányságon szóban terjesztette elő a panaszát. Az erről készült jegyzőkönyv tanúsága szerint a panaszos a 2014. március 26-án történtek miatt akart panaszt tenni.

Előadta, hogy tanúként kívánták meghallgatni egy telefonlopási ügyben. B. I. rendőr több alkalommal hívta ez ügyben, mindkét alkalommal úgy tett fel neki az ügyvel kapcsolatban kérdéseket egy ismeretlen számról hívva, hogy a panaszosnak nem volt alkalma a rendőr kilétét ellenőrizni. A második alkalommal Budapesten akart találkozni a rendőr, ami a panaszosnak nem volt jó, ezért a rendőr újra emlékeztette rá, hogy akár Gy* is idéztetheti. Annyit mondott, hogy valami dolga van Budapesten, és akkor találkozhatnának, nem mondta, hogy a meghallgatást valamilyen hivatalos formában tenné meg, így ez a panaszos szerint nem is minősül idézésnek. A panaszos közölte vele, hogy akkor idézze Gy*.

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

Az előző napon kapta meg az idézést a mai nap 10 órára. A rendőr már 9 órakor hívta és kérdezte, hogy úton van-e a panaszos. A panaszos közölte vele, hogy nem, amire a rendőr megfenyegette, hogy akkor elővezeteti és tisztában van-e a panaszos annak a költségeivel. A panaszosnak nem hagyta, hogy befejezze a mondandóját, miszerint már Tatabányán tartózkodik, tehát oda fog érni, letette a telefont. A panaszos szerint ez nem a megfelelő jogi út, hiszen ha nem jelenik meg, akkor a rendőrnek lehetősége van elővezetetni, de az nincs rendben, hogy hívogatja a rendőr és megfenyegeti.

A panaszos sérelmezi, hogy emelt hangon (de nem trágáru) beszélt vele és a rendőri intézkedés lehetőségét fenyegetésként használta.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) H. Cs. r. ezredes 2014. május 29-én kelt átiratában előadta, hogy a panaszos beadványa alapján hatóságomnál még nem indult panasz eljárás, iratok nem keletkeztek, figyelemmel arra, hogy a panaszát a Független Rendészeti Panasztestület vizsgálata alapján az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

A panaszost egy büntetőeljárásban kívánta a rendőrség 2014. március 27-én 10 órakor tanúként kihallgatni. A kapitányságon a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 370. § (5) bekezdés b) pontjának 1) alpontjába ütköző és a (2) bekezdés b) pontjának bc) alpontja szerint minősülő és büntetendő jelentős értékre dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntetnének megalapozott gyanúja miatt folyik eljárás ismeretlen tettes ellen.

A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a panaszos volt az a személy, aki a Budapesti Pólus Center üzletközpontban lévő telefonos boltban, a testvére kérésére, annak használt mobiltelefonját becserélte. A csere alkalmával az általa megvásárolt telefonkészülékről megállapítást nyert, hogy a már fent említett bűncselekményből származik.

Ezen telefoncsere körülményeinek tisztázása érdekében vált szükségessé a panaszos tanúkénti kihallgatása.

A panaszos testvérenek a 2013. december 16-án fogatosított tanúkénti kihallgatása során bocsátotta a hatóság rendelkezésére a panaszos nevét és telefonos elérhetőségét, mely az erről felvett jegyzőkönyvben rögzítésre is került.

Ezt követően az ügy előadója B. I. r. fhdgy. 2014. március 19-én a megadott telefonszámon felvette a kapcsolatot a panaszossal, és közölte vele, hogy 2014. március 24-én Budapesten, a lakóhelyén tudná fogatosítani tanúkénti kihallgatását, mivel ugyanezen ügyben más személyeket is Budapesten hallgat ki. A panaszos orvosi kezelésre hivatkozva utasította el a Budapesten történő kihallgatása lehetőségét

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban Be.) 67. §-ban foglaltaknak megfelelően írásos formában, zárt iratban került sor a panaszos 2014. március 27-i idézésére.

A 2014. március 27-én a telefonon történt kapcsolatfelvételre csupán csak azért került sor, hogy az ügy előadója megtudja, hogy a panaszos megkapta-e az idézést és a kihallgatásra. Ez azért volt fontos egyrészt, mert a panaszos a korábbi Budapesten történő kihallgatás lehetőségét már elhárította, illetve abban az esetben, ha nem jelenne meg, a nagyfokú leterheltség miatt még ugyanerre a napra az ügy előadója más nyomozati munkát tudott volna szervezni.

A telefonon történt beszélgetés során kérdezte az ügy előadója a panaszost, hogy az idézést megkapta-e és a kihallgatásra megjelenik-e. A panaszos azt a választ adta, hogy az idézést 2014. március 26-án vette át és azt még nem bontotta fel, így nem ismeri az idézés időpontját. Az előadó kérdésére, hogy miért nem bontotta fel az idézést, valamint miért nem jelenik meg a kapitányságon azt a választ adta, hogy "nekem is van életem".

A küldeményről szóló értesítést a posta helyezte el panaszos által megadott lakcímén, melyet a panaszos meghatalmazottja 2014. március 26-án vett át a postahivatalban.

Az ügy előadójának mondandója fenyegetést nem tartalmazott, de határozott hangnemben közölte a panaszossal azt a tényt, miszerint ha a tanú az idézés ellenére nem jelenik meg, és ezt előzetesen, alapos okkal nem igazolja, úgy a Be. 69. §-a alapján akár elő is vezethető.

Az ügy előadója a büntetőeljárásról szóló törvényben rögzített - a tanú idézésével és az idézéssel szembeni mulasztás következményeivel kapcsolatos - szabályokat közölte.

2) B. I. r. fhdgy 2014. május 28-án készült jelentése az 1) pontban ismertetett átirathoz képest többletinformációt nem tartalmaz, így annak részletes ismertetésétől a Testület eltekint.

3) B. I. r. fhdgy. 2014. március 27-én kelt – a telefonbeszélgetésről készült – jelentése az 1) pontban ismertetett átirathoz képest többletinformációt nem tartalmaz, így annak részletes ismertetésétől a Testület eltekint.

4) A rendőrség megküldte a panaszos 2013. március 27-re és a 2014. április 10-re szóló idézését és az átvételt tanúsító tértivevényt is.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség II. cikkben rögzített emberi méltósághoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy a panasz valamennyi részére rendelkezik-e hatáskörrel.

A Testület hatáskörét a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V.

Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
  - ba) az országos rendőrfőkapitány,
  - bb) a belső bűnmegelőzési és büntélfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
  - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V., és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
  - a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
  - a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A büntetőeljárás (és az ennek keretében történő idézés) szabályait Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) rendelkezései tartalmazzák.

A fenti hatásköri szabályokból megállapítható, hogy a rendőrség büntetőeljárását a Testület nem minősítheti, a fölött semmiféle kontrollt, felügyeletet nem gyakorol, az egyes eljárási cselekmények jogszerűségét a Testület főszabály szerint nem jogosult vizsgálni.

Ugyanakkor a Testület hatásköre vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Be. 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárási törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92 – 93/B. §§-ok tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja. Az ügyész tehát a nyomozó hatóság

által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e. A Testület így a rendőrség, mint nyomozó hatóság, büntetőeljárás keretében foganatosított eljárási cselekményeit nem vizsgálhatja felül, hiszen arra a fentebb kifejtettek szerint az ügyészségnek van hatásköre, így azok felett az ügyészség gyakorol felügyeletet a Be. alapján.

Mindezek alapján a Testület nem jogosult abban a kérdésben állástfoglalni, hogy a panaszos idézése és telefonos meghallgatása szabályszerű volt-e. **Ekörben a Testület hatáskörének hiányát állapította meg.**

Ugyanakkor a Testület vizsgálta a telefonos tájékoztatás és a rendőri hangnem jogszerűségét.

2) A panaszos sérelmezte a rendőrök által használt hangnemet és a rendőr elővezetésre vonatkozó előadását fenyegetésként élte meg.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati

Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A rendőr általános felvilágosítási kötelezettségét az Rtv. 24. § rendezi, eszerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A panaszosi állításokkal szemben a rendőri jelentések szerint a r. fhdgy. nem fenyegetően, de határozottan beszélt a panaszossal. Nem fenyegette meg a panaszost, de tájékoztatta az idézésen meg nem jelenés esetleges jogkövetkezményeiről.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján további bizonyítékok hiányában a Testület nem tudta pontosan rekonstruálni az eseményeket, a beszélgetés tartalmát és a rendőr hangnemét, nem lehetett feloldani a panaszosi és a rendőri előadások közötti ellentmondást. Ugyanakkor megjegyzi a Testület, hogy amennyiben a rendőr a panaszos szerinti előadás szerinti közlést tette, miszerint ha a panaszos nem jelenik meg az idézésen, akkor elrendelik az elővezetését, akkor tartalma szerint az megfelel a Be. szerinti jogkövetkezményről szóló tájékoztatásnak, így önmagában nem alkalmas megfélemlítésre. (Természetesen az alkalmazott hangnem befolyásolhatja, hogy a másik félben ezen kijelentés milyen érzet kialakítására alkalmas.)

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

IV.

Az előadások közötti ellentmondás feloldhatatlansága miatt a hangnem és a tájékoztatás miatti kifogás kapcsán a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem volt megállapítható.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2015. február 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag